

Nr 25

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion angående nedbringande av kostnaderna för framställningen och distributionen av preliminärskattetabellerna.

(1:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 240, av herrar *Olofson* och *Carlsson* i Stockholm har hemställts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en undersökning av i vilken utsträckning upplagan av de preliminärskattetabeller som f. n. utsändes till varje skattskyldig (för A-skatt) kan begränsas och tryckningskostnaderna nedbringas».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

I 4 § uppbördsförordningen stadgas, att preliminär A-skatt skall, då inkomst av tjänst hänför sig till arbetsanställning, som är avsedd att vara kortare tid än en vecka, eller då inkomsten eljest avser bestämd tidsperiod och uppbäres vid regelbundet återkommande tillfällen, utgå med belopp som anges i skattetabeller. Riksskattenämnden fastställer för varje inkomstår sådana tabeller.

Tabellerna skall grundas på följande förutsättningar, nämligen *att* inkomsten samt ortsavdraget är oförändrade under inkomståret, *att* den skattskyldige inte kommer att taxeras för annan inkomst än som i tabellen anges, ej heller för garantibelopp för fastighet eller för förmögenhet samt *att* vid taxering för inkomsten inte andra avdrag medges den skattskyldige än dels ortsavdrag, dels ytterligare ett belopp av 450 kronor för vissa gifta skattskyldiga och 300 kronor för övriga skattskyldiga dels ock, såvitt angår taxeringen till statlig inkomstskatt, för kommunala utskylder med belopp, motsvarande för skattekrona och skatteöre det belopp, som enligt vad nedan sägs, legat till grund vid uträknandet av de i vederbörlig tabell angivna utskylderna.

För envar ortsgrupp skall upprättas särskilda tabeller, angivande den preliminära skatten under förutsättning *att* statlig inkomstskatt beräknas med tillämpning av det procenttal av grundbeloppet, som bestämts för inkomståret, *att* sjukförsäkringsavgift beräknas i enlighet med vad vederbörande myndighet bestämmer för inkomståret, samt *att* det sammanlagda beloppet

av kommunal inkomstskatt, landstingsmedel och tinghusmedel beräknas för skattekrona och skatteöre till vissa i hela krontal bestämda belopp, vilka av riksskattenämnden fastställs för varje inkomstår.

Efter särskild framställning äger riksskattenämnden för Stockholm, Göteborg och Malmö upprätta särskild tabell för inom staden skattskyldiga, avseende en utdebitering för kommunalt ändamål i femtiotal ören. Den merkostnad, som därigenom uppkommer, gäldas av vederbörande stad.

I skattetabellerna skall i särskilda kolumner upptas skattebelopp för följande grupper av skattskyldiga, nämligen

1) gift, med makan sammanlevande manlig inkomsttagare, där makan har en sammanräknad nettoinkomst å minst 2 000 kronor;

2) annan gift, med makan sammanlevande manlig inkomsttagare än under 1) sägs;

3) ogift inkomsttagare, som har hemmavarande eller av honom helt eller delvis underhållet barn, för vilket rätt till allmänt barnbidrag föreligger (ogift inkomsttagare med barn); samt

4) annan ogift inkomsttagare än under 3) sägs (ogift inkomsttagare utan barn).

I skattetabellerna anges preliminär skatt för olika inkomstbelopp, beräknade för vecka, tio dagar, halvmånad (två veckor) och månad. Dessutom finns en särskild kolumn, vari anges det belopp, varmed preliminär skatt skall beräknas å daglön vid korttidsanställning. Skattetabellerna innehåller vidare uppgifter om värden å naturaförmåner samt en sambeskattnings-tabell för att underlätta beräkningen av preliminär skatt för makar, som skall samtaxeras.

För beräkning av preliminär A-skatt för år 1958 användes inom riket totalt 45 olika skattetabeller.

Enligt 33 § uppbördsförordningen skall å debetsedel för preliminär A-skatt anges den tabell och kolumn i tabellen, som är tillämplig för den skattskyldige. Till debetsedeln skall fogas ett exemplar av tabellen. Jämlikt 40 § åligger det arbetstagare, som skall erlägga preliminär A-skatt, att omedelbart efter mottagandet av debetsedeln överlämna densamma till arbetsgivaren. Tillträder arbetstagaren ny anställning, skall debetsedeln ofördröjligen överlämnas till den nya arbetsgivaren.

I den föreliggande motionen har anförts i huvudsak följande. I statsverkspropositionen, bilaga 9, upptages under punkt 57 ett förslagsanslag å 300 000 kronor, avsett att användas för vissa kostnader för uppbördsväsendet. Från anslaget skall bl. a. bestridas kostnader för upprättande, tryckning och distribution av för beräkning av preliminärskatten erforderliga tabeller. Uppbördsförordningens bestämmelser innebär, att var och en i riket, som är skyldig att erlägga A-skatt, skall erhålla ett exemplar av tillämplig skattetabell. Som regel lämnas tabellen tillsammans med debetsedeln till vederbörandes arbetsgivare. Det torde vara mindre vanligt att den skattskyldige själv

behåller tabellen för att därigenom följa preliminärskatteuttaget. Resultatet härav blir att de allra flesta av dessa tabeller samlas hos arbetsgivaren, där flertalet inte kommer till någon användning. Statsverkets kostnad för framställningen och distributionen av tabellerna utgjorde för budgetåret 1956/57 ca 82 000 kronor. Av anförda skäl får en stor del av denna kostnad anses såsom onödig. Det borde enligt motionärernas mening kunna ordnas så, att en mindre upplaga av tabellen tillhandahölls av förslagsvis postkontoren, där de kunde avhämtas av arbetsgivarna och de skattskyldiga, som anser sig ha intresse av tabellen.

Utskottet

Enligt 33 § uppbördsförordningen skall å debetsedel för preliminär A-skatt bl. a. anges den skattetabell, som är tillämplig för den skattskyldige. Till debetsedeln skall fogas ett exemplar av vederbörlig tabell. Omedelbart efter mottagandet av debetsedeln åligger det arbetstagaren att överlämna densamma jämte tabellen till arbetsgivaren. Centrala uppbördsnämnden har i år 1946 utfärdade anvisningar meddelat, att, om arbetsgivare med flera anställda redan har tillgång till vederbörlig skattetabell, hinder icke möter, att arbetstagaren behåller tabellen. Vid beräkning av preliminär A-skatt för år 1958 användes 45 olika tabeller, som tryckts i en upplaga av sammanlagt 4,2 miljoner exemplar.

I den förevarande motionen har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär undersökning av i vilken utsträckning upplagan av preliminärskatttabellerna kan begränsas och tryckningskostnaderna nedbringas. Som motivering för yrkandet har anförts, att skattetabellen i regel lämnas till arbetsgivarna jämte debetsedeln, varigenom flertalet tabeller samlas hos dessa och inte kommer till användning. Enligt motionärernas mening kunde i stället en mindre upplaga av tabellerna hållas tillgänglig på postkontoren för att där tillhandahållas arbetsgivare och arbetstagare, som har intresse därav.

Enligt vad utskottet erfarit har det blivit allt vanligare, att de större arbetsgivarna från riksskattenämnden rekvirerar hela serier av skattetabeller för verkställande av avdrag för preliminär A-skatt och låter arbetstagarna behålla sina tabeller. Därigenom ges de senare möjlighet att kontrollera skatteavdragen. I olika sammanhang har framhållits, att det ur såväl statsmakternas som de skattskyldigas synpunkt är av vikt, att den preliminära skatten bringas i så nära överensstämmelse som möjligt med den slutliga skatten. För att åstadkomma detta är det i många fall nödvändigt, att arbetstagaren har tillgång till skattetabellen för att kunna beräkna storleken av marginalskatten vid förhöjda skatteavdrag för extrainkomster av skilda slag. Även för äkta makar, som skall samtaxeras, föreligger ett behov av att ha tillgång till skattetabellen, enär sådana skattskyldiga med ledning av den däri intagna sambeskattnings Tabellen ges möjlighet att vid ändrade

inkomstförhållanden beräkna det procentuella avdrag för skatt, som bör verkställas för att de skall undgå kvarstående skatt.

Som ovan nämnts är motionärerna av den uppfattningen, att upplagan av preliminärskatttabellerna och därmed kostnaderna skulle kunna nedbringas, om tabellerna hölls tillgängliga för arbetsgivare och arbetstagare genom postkontorens försorg. Genom en sådan anordning skulle emellertid samtliga postkontor inte endast behöva förses med den för orten tillämpliga tabellen utan även med en mindre upplaga av så gott som samtliga övriga tabeller. Det kan ifrågasättas om åtgången av tabeller, om de tillhandahålles allmänheten på sätt som motionärerna förordat, blir mindre än om varje arbetstagare tillställs ett för hans del avsett exemplar. Enligt av statskontoret meddelade uppgifter uppgick trycknings- och papperskostnaderna för 1957 års preliminärskatttabeller till i runt tal 221 000 kronor, varav 138 000 kronor hänförde sig till tryckningskostnader och ca 83 000 kronor till papperskostnader. Några uppgifter om kostnaderna för 1958 års tabeller finns ännu inte tillgängliga. Även om upplagan mot förmodan skulle kunna nedbringas genom de av motionärerna föreslagna åtgärderna, medför detta inte någon så väsentlig kostnadsbesparing, att den uppväger de förut angivna fördelarna med nuvarande ordning.

Av vad ovan anförts framgår att utskottet inte anser sig kunna tillstyrka bifall till den förevarande motionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II: 240 av herrar Olofson och Carlsson i Stockholm angående nedbringande av kostnaderna för framställningen och distributionen av preliminärskatttabellerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 mars 1958

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Hagberg, Eriksson, Spetz, Snygg, Gustaf Elofsson, Erik Jansson, Söderquist, Bengtson och Oscar Carlsson; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Kollberg, Brandt, Nilsson i Svalöv, Allard, Kärrlander, Persson i Svensköp, Vigelsbo, Christenson i Malmö och fru Holmqvist.